

ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЇ КАРПАТ НАН УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПРИРОДОЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ НАН УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
ГО «ДУНАЙСЬКО-КАРПАТСЬКА ПРОГРАМА»
ГО «ІНСТИТУТ БІОРИЗНОМАНІТТЯ»

**МЕТОДОЛОГІЯ
ІДЕНТИФІКАЦІЇ, ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ТА ВІЗУАЛІЗАЦІЇ
ОСЕЛИЩНОГО РІЗНОМАНІТТЯ**

За редакцією О.О. Кагала, Б.Г. Проця

Друге видання

Львів
Простір М – 2022

Методологія ідентифікації, інвентаризації та візуалізації оселищного різноманіття. Друге видання / За ред. О.О. Кагала, Б.Г. Проця. [Кол. авторів О.О. Кагало, Б.Г. Проць, І.С. Круглов, І.М. Данилик, Р.Я. Кіш, І.І. Чорней, І.Я. Реслер, О.С. Омельчук, Н.М. Сичак, О.О. Андрєєва, С.В. Сосновська] – Львів: Простір М, 2022. – 110 с.
ISBN 978-617-8055-54-7

Ця книга підготована за результатами подальшого поглибленого опрацювання світового досвіду щодо методичних рекомендацій стосовно ідентифікації, інвентаризації, картування оселищного різноманіття та природоохоронної оцінки оселищ певного регіону або країни. У другому видання значна увага приділена аналізу сучасних методик, які практикуються у країнах Європи, першочергово стосовно оселищ, які не мають сталої рослинності. Основні засади практичних методів були напрацьовані в рамках проекту “Визначення і класифікація типів оселищ в Україні: введення стандартів та методології Європейського Союзу (пілотний проект в Українських Карпатах)”. Тому більшість методологічних аспектів розглядаються на прикладі Українських Карпат. Разом з цим, пропонувані методичні підходи є універсальними й були використані авторами під час виконання низки тем на теренах Полісся, Волино-Поділля та інших регіонів. Вони можуть бути застосовані для всієї території України. Також наведений короткий нарис основних аспектів і проблем впровадження оселищних підходів до збереження біорізноманіття в Україні.

Для екологів, ботаніків, зоологів, спеціалістів в галузі охорони природи, держслужбовців охорони природи, студентів та спірантів природничих спеціальностей.

Methodology of identification, inventarisation and visualization of habitats diversity. Second edition / Under the editorship A.A. Kagalo, B.G. Prots [Col. authors A.A. Kagalo, B.G. Prots, I.S. Kruglov, I.M. Danylyk, R.Ya. Kish, I.I. Chorney, I.Ya. Resler, O.S. Omelchuk, N.N. Sytschak, O.O. Andriieva, S.V. Sosnovska] – Lviv: Prostir M, 2022. – 110 p.

This book was prepared based on the results of further in-depth study of world experience regarding methodological recommendations for identification, inventory, mapping of habitat diversity and protection of habitats of a certain region or country. In the second edition, considerable attention is paid to the analysis of modern methods practiced in European countries, primarily in relation to settlements that do not have permanent vegetation. The basic principles of practical methods were worked out within the project “Introduction of European Standards and Methods for Habitat Identification and Classification in Ukraine. A pilot project in the Ukrainian Carpathians”. Therefore, most methodological aspects are considered on the example of the Ukrainian Carpathians. At the same time, the proposed methodological approaches are universal and were used by the authors during the implementation of a number of topics in the territories of Polissia, Volyno-Podillia and other regions. They can be applied to the entire territory of Ukraine. A brief outline of the main aspects and problems of implementing housing approaches to biodiversity conservation in Ukraine is also provided.

For ecologists, botanists, zoologists, specialists in the nature protection, civil servants of nature protection, students and postgraduates of natural sciences.

Колектив авторів:

О.О. Кагало, Б.Г. Проць, І.С. Круглов, І.М. Данилик, Р.Я. Кіш, І.І. Чорней, І.Я. Реслер,
О.С. Омельчук, Н.М. Сичак, О.О. Андрєєва, С.В. Сосновська

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту екології Карпат НАН України

Рецензенти:

д.б.н., проф. І.Я. Капрусь, д.геогр.н., доц. І.С. Круглов

ISBN 978-617-8055-54-7

© О.О. Кагало, Б.Г. Проць, І.С. Круглов, І.М. Данилик,
Р.Я. Кіш, І.І. Чорней, І.Я. Реслер, О.С. Омельчук,
Н.М. Сичак, О.О. Андрєєва, С.В. Сосновська, 2022

ЗМІСТ

Передмова	6
Вступ	8
1. Оселищна концепція збереження біорізноманіття у світовому дискурсі (<i>О.О. Кагало, О.С. Омельчук, С.В. Сосновська</i>)	9
2. Український контекст базових засад оселищної концепції збереження біорізноманітності (<i>О.О. Кагало, Б.Г. Проць, І.М. Данилик, І.І. Чорней, Р.Я. Кіш</i>).....	15
3. Світовий досвід розвитку методології ідентифікації, інвентаризації та візуалізації оселищного різноманіття (<i>О.О. Кагало, О.С. Омельчук, С.В. Сосновська</i>)	22
4. Методики дослідження оселищної різноманітності.....	30
4.1. Методика визначення типів оселищ (<i>І.М. Данилик, О.О. Кагало, Б.Г. Проць</i>).....	31
4.2. Загальні засади картування оселищ, вибір масштабу та точність даних (<i>О.О. Кагало, О.С. Омельчук, С.В. Сосновська</i>).....	46
4.3. Методика картування оселищ та формування бази даних (<i>І.С. Круглов, О.О. Кагало, Б.Г. Проць, І.Я. Реслер</i>)	63
4.3.1. Підготовчий передпольовий етап.....	65
4.3.2. Польовий етап	71
4.3.3. Післяпольовий етап	75
5. Принципи созологічної категоризації раритетних типів оселищ (<i>Р.Я. Кіш, Б.Г. Проць, О.О. Кагало, І.І. Чорней, І.М. Данилик</i>).....	77
Література	83
Додаток 1	95
Додаток 2	100
Додаток 3	102
Додаток 4	103